

REPUBLIKA HRVATSKA
VISOKI UPRAVNI SUD REPUBLIKE HRVATSKE
Z A G R E B
Frankopanska 16

Poslovni broj: UsII-12/23-4

U IME REPUBLIKE HRVATSKE

PRESUDA

Visoki upravni sud Republike Hrvatske u vijeću sastavljenom od sudaca toga suda mr. sc. Mirjane Juričić, predsjednice vijeća, Borisa Markovića i Blanše Turić, članova vijeća te višeg sudskog savjetnika specialiste Srđana Papića, zapisničara, u upravnom sporu tužitelja Marina Piletića iz _____ kojeg zastupa Maja Barbir Bekavac, odvjetnica iz Zagreba, Trg kralja Tomislava 15, protiv tuženika Republike Hrvatske, Povjerenstva za odlučivanje o sukobu interesa, Zagreb, Ulica kneza Mislava 11/3, radi sukoba interesa, na sjednici vijeća održanoj 22. veljače 2023.

presudio je

- I. Tužbeni zahtjev se uvažava.
- II. Poništava se Odluka Povjerenstva za odlučivanje o sukobu interesa broj: 711-I-2483-P-254/22-10-21 od 16. prosinca 2022. godine.

Obrazloženje

1. Odlukom tuženika broj: 711-I-2483-P-254/22-10-21 od 16. prosinca 2022. godine utvrđeno je da je: „Propustom obveze deklariranja predsjedniku Hrvatskog sabora i zastupnicima u Hrvatskom saboru da se pod okolnostima glasovanja o iskazivanju povjerenja za obavljanje dužnosti ministra rada, mirovinskog sustava, obitelji i socijalne politike nalazi u potencijalnom sukobu interesa te glasovanjem o Prijedlogu za iskazivanje povjerenja za imenovanje na dužnost ministra rada, mirovinskog sustava, obitelji i socijalne politike, na 11. sjednici Hrvatskog sabora 29. travnja 2022., obveznik Marin Piletić je u obnašanju dužnosti zastupnika u Hrvatskom saboru počinio povredu članka 9. ZSSI-a.“ (t. I.izreke); za povredu ZSSI-a pod točkom I. izreke, obvezniku Marinu Piletiću izriče se sankcija u iznosu od 4.000,00 kn (t. II. izreke); nalaže se obvezniku Marinu Piletiću da novčanu sankciju iz točke II. izreke uplati u određenom roku na za to propisani račun u korist proračuna Republike Hrvatske, pod prijetnjom prisilnog izvršenja (t. III. i IV. izreke).

2. Zakonitost osporene odluke tužitelj pobija tužbom zbog povrede materijalnog prava. Ne osporava činjenična utvrđenja nego da bi svojim radnjama povrijedio odredbu članka 9. Zakona o sprječavanju sukoba interesa. Smatra da se odluka temelji na selektivnom čitanju ZSSI-a, na neuvažavanju smisla ZSSI-a uključujući

cjelokupni institut sukoba interesa pa na tako iskvarenom formalizmu predstavlja negaciju ustavnog načela vladavine prava. Oспорava da bi bio u sukobu interesa odnosno da bi svojim glasovanjem u Hrvatskom saboru, glasajući sam za sebe, svoj privatni interes pretpostavio javnom pa niti u vezi ministarske plaće koja je neznatno viša (cca.1300,00 kn/177Eura) u odnosu na dotadašnja primanja. Poziva se na odredbe Poslovnika Hrvatskog sabora kojima su regulirana prava zastupnika, sudjelovanje na sjednicama te način donošenja odluka. Oспорava da bi njegov glas tempore kriminis bio odlučujući za izglasavanje povjerenja njemu kao ministru, radi čega smatra pogrešnim zaključak tuženika da je on svojim glasovanjem „stekao pravo upravljanja državnim tijelom.“ Zaključno se poziva na članak 75. Ustava RH i zastupnički imunitet koje stavove potanko obrazlaže.

Predlaže sudu da uvaži tužbu i osporenu odluku tuženika u cijelosti poništi.

3. Tuženik u odgovoru na tužbu u cijelosti osporava osnovanost tužbe i postavljenog tužbenog zahtjeva iz razloga navedenih u obrazloženju osporene odluke koje iscrpno ponavlja. Smatra da je pravilnom primjenom odredbi upravnog postupka pravilno i potpuno utvrdio činjenično stanje i na tako utvrđeno činjenično stanje pravilno primijenio materijalno pravo pa da je osporena odluka u cijelosti zakonita. Predlaže sudu da u cijelosti odbije tužbeni zahtjev kao neosnovan.

4. Tužbeni zahtjev je osnovan.

5. Odlučujući o zakonitosti osporene odluke u granicama tužbenog zahtjeva pri čemu sud, sukladno članku 31. Zakona o upravnim sporovima ("Narodne novine" broj: 20/10., 143/12., 152/14., 94/16., 29/17. i 110/21. - dalje: ZUS) nije vezan razlozima tužbe, ovaj Sud je ocijenio da je tuženik povrijedio zakon donošenjem osporene odluke.

6. U ocjeni zakonitosti osporene odluke Sud je uzeo u obzir činjenice utvrđene u postupku donošenja osporene odluke, kao i očitovanja svih strana u upravnosudskom sporu, te je na temelju razmatranja svih činjeničnih i pravnih pitanja, sukladno članku 55. stavku 3. ZUS-a, utvrdio da je tužbeni zahtjev osnovan.

7. Iz podataka spisa predmeta, kao i iz obrazloženja osporene odluke, proizlazi da je tuženik po službenoj dužnosti pokrenuo postupak protiv tužitelja, a povodom neanonimnih prijava o mogućoj povredi odredbi Zakona o sprječavanju sukoba interesa, prema kojoj se tužitelj nije izuzeo od glasovanja o iskazivanju povjerenja samome sebi te da je sudjelovao u donošenju odluke kojom se doveo u potencijalni sukob interesa koji nije deklarirao niti ga na odgovarajući način razriješio tako da odijeli privatni interes od javnog, odnosno da zaštiti javni interes sukladno članku 9. Zakona.

8. Zakon o sprječavanju sukoba interesa (Narodne novine, broj: 143/21., dalje : ZSSI) u članku 7. propisuje :

„Obveznicima ovoga Zakona zabranjeno je:

- a) primiti ili zahtijevati korist ili obećanje koristi radi obavljanja dužnosti
- b) ostvariti ili dobiti pravo ako se krši načelo jednakosti pred zakonom
- c) zlouporabiti posebna prava obveznika koja proizlaze ili su potrebna za obavljanje dužnosti
- d) primiti dodatnu naknadu za poslove obnašanja javnih dužnosti
- e) tražiti, prihvatiti ili primiti vrijednost ili uslugu radi glasovanja o bilo kojoj stvari, ili utjecati na odluku nekog tijela ili osobe radi osobnog probitka ili probitka povezane osobe
- f) obećavati zaposlenje ili neko drugo pravo u zamjenu za dar ili obećanje dara

- g) utjecati na dobivanje poslova ili ugovora o javnoj nabavi
- h) koristiti povlaštene informacije o djelovanju državnih tijela radi osobnog probitka ili probitka povezane osobe
- i) na drugi način koristiti položaj obveznika utjecanjem na odluku tijela javne vlasti ili osoba koje su u njima zaposlene kako bi postigli osobni probitak ili probitak povezane osobe, neku povlasticu ili pravo, sklopili pravni posao ili na drugi način interesno pogodovali sebi ili drugoj povezanoj osobi.“

8.1. Prema članku 8. ZSSI:

(1) Obveznik je dužan urediti svoje privatne poslove kako bi se spriječio predvidljivi sukob interesa, u pravilu u roku od 60 dana od dana izbora ili imenovanja na javnu dužnost.

(2) U slučaju dvojbe o postojanju sukoba interesa obveznik je dužan učiniti sve što je potrebno da odijeli privatni interes od javnog interesa.

(3) U slučaju dvojbe predstavlja li neko ponašanje povredu odredaba ovoga Zakona o sukobu interesa ili drugog zabranjenog ili propisanog ponašanja predviđenog ovim Zakonom, obveznici su dužni zatražiti mišljenje Povjerenstva.

(4) Povjerenstvo će najkasnije u roku od 15 dana od dana primitka zahtjeva obveznika dati obrazloženo mišljenje iz stavka 3. ovoga članka.

(5) U procjeni postojanja sukoba interesa posebno će se voditi računa o prirodi dužnosti koju obveznik obavlja i javnom interesu.

8.2. Prema članku 9. ZSSI:

(1) Ako se pojave okolnosti koje se mogu definirati kao potencijalni sukob interesa, obveznik je dužan deklarirati ga na odgovarajući način i razriješiti tako da zaštiti javni interes.

(2) Ako nije drukčije propisano zakonom, obveznik će se izuzeti od donošenja odluka odnosno sudjelovanja u donošenju odluka i sklapanju ugovora koji utječu na njegov vlastiti poslovni interes ili poslovni interes

a) s njim povezanih osoba

b) poslodavaca kod kojih je bio u radnom odnosu u posljednje dvije godine prije stupanja na dužnost.

9. Uvidom u mrežnu stranicu Hrvatskog sabora, tuženik je utvrdio da je na njoj objavljeno kako je u povodu Prijedloga za iskazivanje povjerenja Marinu Piletiću za obavljanje dužnosti ministra rada, mirovinskog sustava, obitelji i socijalne politike na 11. sjednici 29. travnja 2022. iskazano povjerenje sa 77 glasova „za“ i 49 „protiv“. Među imenima koja su glasovala „za“ navedeno je i ime Marina Piletića.

10. Prema mišljenju tuženika glasovanje o prijedlogu za iskazivanje povjerenja za obavljanje dužnosti ministra predstavlja situaciju u kojoj se tužitelj kao saborski zastupnik nalazi u potencijalnom sukobu interesa kojim je dužan upravljati sukladno odredbama članka 9. Zakona o sprječavanju sukoba interesa. Ovo stoga što sudjelovanjem u glasovanju kojim nastaju pretpostavke za njegovo imenovanje za člana Vlade RH, utječe na ostvarivanje vlastitog poslovnog interesa.

11. Sud ne prihvaća ovakvo stajalište tuženika jer se ono ne temelji na pravilnoj primjeni materijalnog prava.

11.1. Naime, Zakonom o izborima zastupnika u Hrvatski sabor (Narodne novine, broj: 116/99., 109/00., 69/03., 167/03., 44/06., 19/07., 20/09., 145/10., 24/11., 93/11., 120/11., 19/15., 66/15., 104/15., 98/19.) propisano je da zastupnike u Sabor biraju, na temelju općeg i jednakog biračkog prava, svi hrvatski državljani s navršenih 18 godina života.

11.2. Poslovnik Hrvatskog sabora (Narodne novine, broj: 81/13-proč. tekst., 113/16., 69/17., 29/18., 52/20., 119/29., 123/20.) u članku 14. propisuje prava i dužnosti zastupnika. Zastupnik ima pravo i dužnost, pored ostalog, sudjelovati na sjednicama Sabora i na njima raspravljati i glasovati.

12. Ustav Republike Hrvatske (Narodne novine, broj: 56/90., 135/97., 8/98., 113/00., 124/00., 28/01., 41701., 55/01., 76/10., 85/10., 5/14.) u članku 76. stavku 1. propisuje da zastupnici imaju imunitet, a u stavku 2., da zastupnik ne može biti pozvan na kaznenu odgovornost, pritvoren ili kažnjen za izraženo mišljenje ili glasovanje u Hrvatskom saboru.

12.1. Prema članku 115. stavku 3. Ustava RH sudovi sude na temelju Ustava, zakona, međunarodnih ugovora i drugih važećih izvora prava.

13. Slijedom navedenih ustavnih i zakonskih odredbi, a imajući u vidu nespornu činjenicu da se u konkretnom slučaju radi o dužnosniku koji je obnašao dužnost zastupnika u zakonodavnom tijelu - Hrvatskom saboru, čije je temeljno pravo i obveza sudjelovanje na sjednicama i osobno glasovanje o aktima kojih je Sabor donositelj, a kojega se za dani glas, pa ni dan samome sebi, ne može pozvati na odgovornost jer mu to jamči Ustav RH, to se osporena odluka tuženika ne može ocijeniti zakonitom.

14. Naime, nije sporno da je tužitelj dužnosnik u smislu članka 3. ZSSI, na kojega se odnose odredbe tog Zakona. Međutim, to ne znači da je imao obvezu izuzeti se od glasovanja u svojoj „vlastitoj stvari“ jer ga kao zastupnika štiti Ustav RH kao najviši zakonodavni akt s kojim moraju biti u suglasju svi drugi niže rangirani propisi i u skladu s kojim se isti moraju tumačiti. Izuzimanje od glasovanja u svojoj vlastitoj stvari treba prosuđivati u smislu postupanja prema etičkim/moralnim načelima, sukladno kojima ZSSI (više) ne propisuje mogućnost izricanja sankcija.

15. Kraj takovog stanja stvari, trebalo je, temeljem članka 58. stavka 1. Zakona o upravnim sporovima, odlučiti kao u izreci.

U Zagrebu, 22. veljače 2023.

Predsjednica vijeća
mr. sc. Mirjana Juričić

Dokument je elektronički potpisan:

Mirjana Juričić

Vrijeme potpisivanja:

19-03-2023

15:09:58

DN:

C=HR

O=VIŠOKI UPRAVNI SUD REPUBLIKE HRVATSKE

2.5.4.97#0C11504154485220313336313333630303638

OU=Signature

S=Mirjčić

G=Mirjana

CN=Mirjana Juričić

